

EMEKLİ ŞİRKET ORTAKLARINDAN HANGİ KAYIT VE BELGELERE GÖRE SOSYAL GÜVENLİK DESTEK PRİMİ KESİLECEĞİNİN AÇIKLANMASI

Vakkas DEMİR*

I- GİRİŞ:

Ülkemizdeki şirketler şahıs şirketleri (kolektif şirket, adi komandit şirket, donatma iştiraki) ve sermaye şirketleri (anonim şirket, limited şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket) olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

Üstte belirttiğimiz şirketlerin bütün ortakları (sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komanditer¹ ortakları hariç) 5510 sayılı yasanın bütün hükümleriyle birlikte yürürlük tarihi olan 1 Ekim 2008'den önce, 1479 sayılı esnaf Bağ-Kur yasasının 24 üncü maddesinin (I) numaralı bendi kapsamında zorunlu olarak Bağ-Kur sigortalısı sayılmaktaydılar.

5510 sayılı yasanın bütün hükümleriyle birlikte yürürlük tarihi olan 1 Ekim 2008'den sonra ise, üstte saydığımız şirketlerin bütün ortakları (sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komanditer ortakları ile anonim şirketlerin kurucu ortakları² hariç) 5510 sayılı kanunun 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendi kapsamında zorunlu olarak 4/b sigortalısı sayılmışlardır.

SSK'dan, Bağ-Kur'dan veya Emekli Sandığı'ndan emekli olan kişiler, emeklilikten sonra değişik gerekçelerle şirket ortağı olmaktadır. Emekli olan kişiler şirket ortağı olurlarsa, SGK tarafından “**çalışıyor**” kabul edilmekte ve bu kişilerden sosyal güvenlik destek primi (SGDP) kesintisi yapılmaktadır.

Bu çalışmamızda, emekli şirket ortaklarına SGK tarafından çıkartıla-

* SGK Müfettişi

1 Komandite ortakların şirketteki sorumluluğu sınırsızdır. Komanditer ortakları ise sınırlıdır.

2 Anonim şirketlerin kurucu ortakları 1 Ekim 2008'den sonra herhangi bir şirkette 4/a sigortalısı olabildikleri gibi ortağı oldukları şirketlerde de 4/a sigortalısı olabilmektedirler.

cak SGDP borcunun hangi kayıt ve belgeler esas alınarak tespit edildiği ve bu konuya ilişkin detaylar üzerinde duracağız.

II- EMEKLİ ŞİRKET ORTAKLARINDAN HANGİ TARİHLER ARASINDA SGDP KESİLMESİ GEREKTİĞİ:

A- BAĞ-KUR'DAN EMEKLİ OLAN ŞİRKET ORTAKLARI İÇİN 1 EKİM 2008 ÖNCESİ DURUM:

Sosyal güvenlik destek primi Bağ-Kur'a **ilk olarak**, 08.09.1999 tarihli ve 4447 sayılı kanunun 38 inci maddesiyle **01.10.1999'dan itibaren getirilmiştir.**

Mülga 1479 sayılı yasanın 4447 sayılı kanunun 38 inci maddesiyle değişik ek 20 nci maddesinin konumuzla ilgili hükümleri; “Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı bağlananlardan, 24 üncü maddenin (I) numaralı bendinde belirtilen çalışmalarına devam edenlerin veya daha sonra çalışmaya başlayanların,... aylıklarından,... % 10 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir.” şeklindedir.

Üstteki madde metni hükümlerine göre, Bağ-Kur'dan **yaşlılık aylığı** (malûllük aylığı değil) alan şirket ortaklarının emekli aylıklarından 1 Ekim 1999'dan başlayarak SGDP kesilmesi gerekmektedir.

Bağ-Kur'dan emekli (yaşlılık aylığı) olanlardan SGDP kesilmesiyle ilgili hükümleri düzenleyen ek 20 nci maddenin ilk fıkrası, 02.08.2003 tarihli ve 4956 sayılı yasanın 44 üncü maddesiyle değiştirilerek konumuzla ilgili kısmı; “Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı bağlananlardan, ticari kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefiyeti devam edenlerden...% 10 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir.” şeklini almıştır.

Üstteki madde metni hükümlerine göre, Bağ-Kur tarafından yaşlılık aylığı bağlanan kişilerden **yalnızca gelir vergisi mükellefi olanlardan** SGDP kesileceği hüküm altına alınmıştır. Madde metninde, 24 üncü maddenin (I) numaralı bendinde belirtilen çalışmaların tamamından (vergi mükellefleri, vergiden muaf meslekler, şirket ortakları) SGDP kesileceği hüküm altına alınmamıştır.

Bu nedenle, Bağ-Kur'dan **yaşlılık aylığı** alan şirket ortaklarından **01.10.1999'dan başlayarak SGDP kesintisi yapılmalı, yapılan bu kesinti 02.08.2003 tarihi itibariyle sona erdirilmelidir.**

Bağ-Kur'dan emekli (yaşlılık aylığı) olanlardan SGDP kesilmesiyle ilgili hükümleri düzenleyen ek 20 nci maddenin ilk fıkrasının birinci cümlesi, 22.01.2004 tarihli ve 5073 sayılı yasanın 15 inci maddesiyle ikinci kez değiştirilerek, maddenin konumuzla ilgili kısmı; “Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı bağlananlardan, 24 üncü maddenin (I) numaralı bendinde belirtilen çalışmalarına devam edenlerin veya daha sonra çalışmaya başlayanların,... aylıklarından,... % 10 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir.” şeklini almıştır.

Üstteki madde metni hükümlerine göre, Bağ-Kur'dan yaşlılık aylığı alan şirket ortaklarından 28.01.2004 tarihinden³ başlamak üzere, SGDP kesileceği bir kez daha hükme bağlanmıştır.

Özetle, Bağ-Kur'dan **yaşlılık aylığı** alan şirket ortaklarından SGDP kesilmeye ilk olarak 01.10.1999'da başlanılıp, 02.08.2003'de sona erdirilmesi ve 28.01.2004'de yeniden başlatılması gerekmektedir. **Ancak, günümüz SGK uygulamalarında üstteki kanun hükümleri göz ardı edilerek, 02.08.2003-28.01.2004 tarihleri arasındaki yaklaşık 6 aylık ara devrede de SGDP kesintisi otomatikman yapılmaktadır.**

Bağ-Kur'dan **yaşlılık aylığı** alan emekli şirket ortaklarından SGDP kesilmesiyle ilgili 22.01.2004 tarihinde yapılan son düzenleme, 1 Ekim 2008'e kadar başka hiç bir değişikliğe uğramadan Bağ-Kur tarafından uygulanmıştır.

B- SSK VE EMEKLİ SANDIĞI'NDAN EMEKLİ OLAN ŞİRKET ORTAKLARI İÇİN 1 EKİM 2008 ÖNCESİ DURUM:

SSK veya Emekli Sandığı'ndan⁴ **malûllük veya yaşlılık aylığı** almak suretiyle emekli olan şirket ortaklarından SGDP kesilmeye **ilk olarak,**

3 Ek 20 nci maddenin birinci fıkrası birinci cümlesi 28.01.2004'te yürürlüğe girdiği için bu tarih esas alınmıştır.

4 2926 sayılı yasa kapsamından malûllük ve yaşlılık aylığı alan kişiler de aynen diğer sosyal güvenlik kuruluşlarından (SSK, Emekli Sandığı) aylık alanlar gibi kabul edilmektedirler.

28.01.2004 tarihinden itibaren başlanmıştır. 22.01.2004 tarihli ve 5073 sayılı yasanın 15 inci maddesinin mülga 1479 sayılı yasanın ek 20 inci maddesine eklediği üçüncü fıkranın konumuzla ilgili kısımları; “Diğer sosyal güvenlik kanunlarına göre yaşlılık ve malullük aylığı bağlananlardan, 24 üncü maddenin (I) numaralı bendinde belirtilen çalışmaya başlayanlar,... bu Kanunun 50 nci maddesine göre belirlenen onikinci gelir basamağının %10’u oranında sosyal güvenlik destek primi öderler.” şeklindedir.

SSK’dan veya Emekli Sandığı’ndan **malûllük veya yaşlılık aylığı** alan emekli şirket ortaklarından SGDP kesilmesi konusunda 28.01.2004 tarihinde getirilen uygulama, başka hiç bir değişiklik olmadan 1 Ekim 2008’e kadar Bağ-Kur tarafından aynen devam ettirilmiştir.

C- BAĞ-KUR, SSK VE EMEKLİ SANDIĞI’NDAN EMEKLİ OLAN ŞİRKET ORTAKLARI İÇİN 1 EKİM 2008 SONRASI DURUM:

5510 sayılı kanunun bütün hükümleriyle birlikte yürürlük tarihi olan 1 Ekim 2008’den itibaren; anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan (kurucu ortakları değil) ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite (komanditer ortak değil) ortakları ile diğer şirket ve donatma iştiraklerinin tüm ortakları, 5510 sayılı yasanın 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendi kapsamında, zorunlu olarak 4/b sigortalısı sayılmışlardır.

1 Ekim 2008’den önce Bağ-Kur’dan, SSK’dan veya Emekli Sandığı’ndan **yaşlılık veya malûllük** aylığı almak suretiyle emekli olduktan sonra, üstte belirttiğimiz şirket ortaklığı devam eden kişilerden 1 Ekim 2008’den sonra da SGDP kesintisi yapılması gerekmektedir.

1 Ekim 2008’den sonra **ilk defa** 5510 sayılı yasa kapsamında sigortalı olup ta **yaşlılık aylığı** almak suretiyle emekli olduktan sonra, üstte belirttiğimiz şirketlere ortak olan kişilerden de SGDP kesintisi yapılması gerekmektedir. Ancak, 1 Ekim 2008’den sonra ilk defa sigortalı olduktan sonra **malûllük aylığı** olarak emekli olan kişiler emeklilikten sonra çalışmaya başladıklarında aylıkları kesildiğinden, bu durumda olanlar 1 Ekim 2008’den sonra SGDP’li olarak çalışamazlar.

Anonim şirketlerin kurucu ortakları 1 Ekim 2008’den sonra 4/b sigortalısı sayılmadıkları için, 1 Ekim 2008’den önce Bağ-Kur’dan, SSK’dan

veya Emekli Sandığı'ndan emekli olup ta herhangi bir anonim şirketin kurucu ortağı oldukları için SGDP kesintisi yapılan kişiler, **eğer anonim şirkette yalnızca kurucu ortak olup ta yönetim kurulu üyelikleri yoksa, bu kişilerden 1 Ekim 2008'den sonra SGDP kesilmemesi gerekmektedir.**⁵

III- EMEKLİ ŞİRKET ORTAKLARINDAN YAPILACAK SGDP KESİNTİSİNİN MİKTARI:

T.C. Emekli Sandığı, SSK ve mülga 2926 sayılı yasa kapsamından emekli (malûllük veya yaşlılık aylığı) olup, emeklilikten sonra yazımızın üstteki bölümlerinde belirttiğimiz şirket ortağı olanların **1 Ekim 2008'e kadarki** (1 Ekim 2008'den önceki) **SGDP borçları, emekli aylıklarından kesilmeyip şahısların SGK'ya gelerek müracaatta bulunmaları halinde tespiti yapıp tahsil edilmektedir. 1 Ekim 2008'den sonraki SGDP borçları ise, SGK tarafından emekli aylıklarından re'sen kesilmektedir.**

1 Ekim 2008'den önce Bağ-Kur'dan (1479 sayılı yasadan) yaşlılık aylığı olarak emekli olan şirket ortaklarının, gerek 1 Ekim 2008 öncesi SGDP borçları, gerekse 1 Ekim 2008 sonrası SGDP borçları **emekli aylıklarından kesilmektedir.**⁶

Bağ-Kur'dan (1479 sayılı yasadan) emekli (yaşlılık aylığı) olup, emeklilikten sonra şirket ortağı olanlardan 1 Ekim 2008'e kadar kesilmesi gereken aylık SGDP miktarı, aldıkları emekli aylığı miktarının **yüzde 10'u** tutarındaydı. Diğer sosyal güvenlik kuruluşlarından (eski SSK, mülga 2926 sayılı Bağ-Kur veya Emekli Sandığı) malûllük veya yaşlılık aylığı alıp, emeklilikten sonra şirket ortağı olarak çalışanlardan 1 Ekim 2008'e kadarki SGDP borçlarının aylık miktarı ise, 12 nci gelir basamağının yüzde 10'u tutarındaydı. 12 nci gelir basamağının yüzde 10'u yıllara göre şu tutarlara; 01.09.2003-31.12.2003 devresi için **43.506.930 TL**, 01.01.2004-03.12.2004

5 Bu paragraftaki bilgiler SGK'nın 2009/37 sayılı genelgesinin 5.7.1 başlıklı bölümünde aynen vardır.

6 SGDP borçları birikmiş olan Bağ-Kur'luların geriye doğru SGDP borçları emekli aylıklarından kesilmek suretiyle tahsil edilirken, emekli aylıklarının en fazla dörtte birine tekabül eden tutarı oranında her ay kesinti yapılabilmektedir.

devresi için **52.208.316 TL**, 01.01.2005-31.12.2005 devresi için **57.429.48 TL**, 01.01.2006-31.12.2006 devresi için **62,40 YTL**, 01.01.2007-30.06.2007 devresi için **66,11 YTL**, 01.07.2007-31.12.2007 devresi için **68,75 YTL** ve 01.01.2008-30.06.2008 devresi için **71,50 YTL**'ye tekabül etmektedir.

Gerek 1479 sayılı esnaf Bağ-Kur yasası kapsamında, gerekse eski SSK, mülga 2926 sayılı Bağ-Kur yasası veya Emekli Sandığı kapsamında 1 Ekim 2008'den önce emekli (**malûllük veya yaşlılık aylığı**) olduktan sonra 1 Ekim 2008'den sonra üstte belirttiğimiz şirketlere ortaklığı devam eden kişilerden kesilecek SGDP miktarı, almakta oldukları aylıklarının 2008 yılında % 12'si, 2009 yılında % 13'ü, 2010 yılında % 14'ü ve 2011 yılı ile müteakip yıllarda da % 15'i oranındadır.

IV- EMEKLİ ŞİRKET ORTAKLARINDAN HANGİ KAYIT VE BELGELERE GÖRE SGDP KESİLECEĞİ:

Şirket ortaklarından hangi kayıt ve belgelere göre SGDP kesileceğini, şirket ortaklarının **hangi kayıt ve belgelere göre sigortalı olarak kabul edildikleri** hususu belirlemektedir. Buna dair açıklamalarımız aşağıda yer almaktadır.

A- ŞAHİS ŞİRKETİ ORTAKLARININ DURUMU:

Şahıs şirketi ortaklarının Bağ-Kur sigortalılık süreleri, 1 Ekim 2008'den önce **vergi, ticaret sicil ile ticaret ve sanayi odasındaki kayıtlara göre** tespit edilmekteydi. 1 Ekim 2008'den sonra ilk defa şahıs şirketi ortaklığından dolayı 4/b sigortalısı olacaklarda ise, sigortalılığa esas kayıt olarak **yalnızca vergi mükellefiyet kayıtları** esas alınmaya başlanmıştır.

Emekli şahıs şirketi ortaklarından hangi kayıt ve belgelere göre SGDP kesilmesi gerektiği aşağıda maddeler halinde izah edilmiştir.

1) Bağ-Kur'a girişi 04.10.2000'den önce olan, 1 Ekim 2008'den önceki herhangi bir tarihte emekliye ayrılan şahıs şirketi ortağının 04.10.2000'den önce başlayan vergi, ticaret sicil ile ticaret ve sanayi odasındaki kaydından hangisi daha geç sona eriyorsa, o tarihe kadar SGDP kesilmesi gerekmektedir;

Örnek olarak, 15.10.1996'da emekli olan kolektif şirket ortağı Bay A'nın; 01.11.1989 tarihinde başlayıp, 14.03.2007'de sona eren vergi kay-

dı, 05.11.1991’de başlayıp 15.08.2007’de sona eren ticaret sicil kaydı, 20.11.1991’de başlayıp 05.01.2008’de sona eren ticaret veya sanayi odası kaydı bulunmaktadır. Emekli şahıs şirketi ortağı Bay A’nın sigortalılığa esas üyelik kayıtlarından en geç sona ereni ticaret ve sanayi odası kaydı olduğu için, en fazla 05.01.2008’e kadar SGDP kesilmesi gerekecektir.

2) Şahıs şirketi ortaklarına ticaret ve sanayi odası kaydına göre en fazla 1 Ekim 2008’e kadar hizmet verildiği için, 1 Ekim 2008’den sonra devam eden ticaret ve sanayi odası kayıtlarına göre en fazla 1 Ekim 2008’e kadar SGDP kesilmesi gerekmektedir;⁷

Örnek olarak, 2000 yılında Bağ-Kur’dan emekli olan Bay B’nin; 01.10.1990’da başlayıp, 14.03.2007’de sona eren vergi kaydı, 07.12.1990’da başlayıp 15.08.2007’de sona eren ticaret sicil kaydı, 20.11.1991’de başlayıp 05.01.2010’da sona eren ticaret veya sanayi odası kaydı bulunmaktadır. Bu bilgilere göre, emekli şahıs şirketi ortağı Bay B’nin sigortalılığa esas üyelik kayıtlarından en geç sona ereni ticaret ve sanayi odası kaydı olmasına rağmen, kendisinden en fazla 01.10.2008’e kadar SGDP kesilecektir.

3) Şahıs şirketi ortaklarının Bağ-Kur’a tescili 04.10.2000’den önce olsa bile ticaret ve sanayi odası kaydı başlangıcı 04.10.2000’den sonra ise, 04.10.2000’den sonra bu kayıt sigortalılıkta esas alınmadığı için, bu kayda göre SGDP kesintisi de yapılmaması gerekmektedir;

Örnek olarak, 2003 yılında Bağ-Kur’dan emekli olan Bay C’nin; 10.10.1985’te başlayıp, 14.03.2004’de sona eren vergi kaydı, 07.10.1986’da başlayıp 15.08.2005’de sona eren ticaret sicil kaydı, 20.08.2001’de başlayıp 05.01.2010’da sona eren ticaret veya sanayi odası kaydı bulunmaktadır. Bu bilgilere göre, emekli şahıs şirketi ortağı Bay C’nin sigortalılığa esas ticaret ve sanayi odasındaki kaydı 04.10.2000’den sonra başladığı için bu kayda göre SGDP kesilemez. Bay C’den en geç 15.08.2005’e kadar SGDP kesilmesi gerekmektedir.

4) Bağ-Kur’a tescili 04.10.2000’den sonra olan emekli şirket ortaklarından yalnızca ticaret sicil ve vergi kaydına göre SGDP kesilmekte olup ticaret ve sanayi odası kayıtlarına göre SGDP kesilmemesi gerekmektedir;

⁷ Bu paragrafta yer alan bilgiler SGK’nın 2009/37 sayılı genelgesinin 3.2.3.10 başlıklı bölümünde aynen mevcuttur.

Örnek olarak, 2002 yılında Bağ-Kur'a girişi olan ve 2007'de Bağ-Kur'dan emekli olan Bay D'nin; 12.10.2002'te başlayıp, 09.06.2007'da sona eren vergi kaydı, 15.10.2002'de başlayıp 10.09.2007'de sona eren ticaret sicil kaydı, 17.10.2002'de başlayıp 05.08.2008'de sona eren ticaret veya sanayi odası kaydı bulunmaktadır. Bu bilgilere göre, emekli şahıs şirketi ortağı Bay D'nin Bağ-Kur girişi 04.10.2000'den olduğundan ticaret ve sanayi odası kaydına göre SGDP kesilemez. Bay D'nin sigortalılığa esas kayıt türlerinden en geç sona ereni 10.09.2007 tarihli ticaret sicil kaydı olduğu için en fazla bu tarihte kadar SGDP kesilmesi gerekecektir.

5) 01.10.2008'den önce Bağ-Kur'lu olup ta 01.10.2008'den sonra emekli olan şahıs şirketi ortaklarından ticaret sicil ve vergi kaydına göre SGDP kesilmesi gerekmektedir;

Örnek olarak, 2006 yılında Bağ-Kur'dan emekli olan kolektif şirket ortağı Bay E'nin 2007 yılında vergi kaydı, 2011 yılında da ticaret sicil kaydı sona ermiştir. Bay E'nin şirketteki ortaklığı devam etmekte olup hisse devri durumu olmamıştır. Bu durumda Bay E'den SGK tarafından 2011 yılına kadar SGDP kesilmesi gerekmektedir.

6) 01.10.2008'den sonra 4/b sigortalısı olup 01.10.2008'den sonra emekli olan şahıs şirketi ortaklarından yalnızca vergi kaydına göre SGDP kesilmesi gerekmektedir;

1 Ekim 2008'den sonra şahıs şirketi ortaklarının sigortalılıklarında yalnızca vergi kayıtları esas alındığı için, 1 Ekim 2008'den sonra ilk defa sigortalı olduktan sonra emekli olan şahıs şirketi ortaklarının yalnızca vergi kayıtları devam ediyorsa SGDP kesilmesi gerekmektedir.

B- SERMAYE ŞİRKETİ ORTAKLARININ DURUMU:

Sermaye şirketi ortaklarından hangi kayıt ve belgelere göre SGDP kesileceği hususu açıklanırken, uygulamada en çok karşılaşılan limited şirketler ve anonim şirketlerin durumu ele alınacaktır.

BA- Emekli Limited Şirket Ortaklarından Hangi Kayıt ve Belgeye Göre SGDP Kesileceği:

1) Emekli limited şirket ortaklarının ticaret sicildeki kayıtları devam ettiği sürece hem 1 Ekim 2008'den önce hem 1 Ekim 2008'den sonra SGDP kesilmesi gerekmektedir.

2) Limited şirket ortaklarının sigortalılıklarında ticaret ve sanayi odası kayıtları dikkate alınmadığından bu kayıtlara göre emekli limited şirket ortaklarından SGDP kesilmemesi gerekmektedir.

3) Hisselerini devreden emekli limited şirket ortağından ortaklar kurulu karar tarihi itibarıyla SGDP kesintisinin sona ermesi gerekir.

4) Limited şirketler kurumlar vergisi mükellefi olduklarından ve söz konusu vergi kaydının ortakların şahıslarıyla ilgisi olmadığından limited şirketlerin vergi mükellefiyet kayıtlarına göre SGDP kesintisi yapılmaması gerekir.

5) Limited şirketteki hissesini devreden kişilerin ticaret sicildeki kayıtları devam etse bile ortaklar kurulu karar tarihi itibarıyla SGDP kesintilerinin sona ermesi gerekmektedir.⁸

6) Hakkında mahkeme tarafından iflas açılmış olan herhangi bir limited şirketin emekli olan ortağı, SGK'dan talep ederse mahkemece iflasın açılmasına karar verilen tarihe kadar SGDP kesilir. Buna yönelik bir talebin olmaması halinde, emekli şirket ortağından mahkemece iflasın kapatılmasına karar verilen tarihe kadar SGDP kesilir.

7) Hakkında tasfiyenin açılmasına mahkemece karar verilen bir limited şirketin emekli ortağı, SGK'dan talep ederse, mahkeme tarafından tasfiyenin açılmasına karar verilen tarihe kadar SGDP kesilir. Hakkında tasfiyeye başlanılmasına şirketin ortaklar kurulu tarafından karar verilen bir limited şirketin ortağından, tasfiyenin başlamasına şirketin ortaklar kurulunca karar verilen tarihe kadar SGDP kesilir. Müfeseh duruma düşen bir limited şirketin emekli ortağı SGK'ya talepte bulunursa, şirketin müfeseh duruma düştüğü tarihe kadar SGDP kesilir. Emekli şirket ortağının SGK'dan böyle bir talebi yoksa, tasfiye kurulu kararının ticaret sicil memurluğuna tescil edildiği tarihe kadar SGDP kesilmesi gerekir.

⁸ Bu ifademizi, SGK'nın 2009/37 sayılı genelgesinin 3.5.3. başlıklı bölümü teyit etmektedir.

BB- Emekli Anonim Şirket Ortaklarından Hangi Kayıt ve Belgeye Göre SGDP Kesileceği:

1) Anonim şirketlerin kurucu ortakları 1 Ekim 2008'den sonra 4/b sigortalısı sayılmadığından bu kişilerden ancak 1 Ekim 2008'e kadar SGDP kesintisi yapılabilir.

2) Anonim şirketlerin kurucu ortakları ile yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının sigortalılıkları, genel kurul tutanağına veya ticaret sicil kayıtlarına istinaden yapıldığı için, emekli anonim şirket kurucu ortakları ile yönetim kurulu üyesi olan ortaklarından 1 Ekim 2008'e kadar ticaret sicildeki kayıtları devam ettiği sürece SGDP kesilmesi gerekmektedir.

3) Anonim şirketlerin hissedar ortakları Bağ-Kur (4/b) sigortalısı sayılmadıkları için bu kişilerden kesinlikle SGDP kesintisi yapılmaması gerekmektedir.

4) Anonim şirketin yönetim kurulu üyesi olan bir kişi aynı zamanda şirketteki hissesini de devretmişse, yönetim kurulu üyeliğinden ayrıldığı tarih ticaret siciline ne zaman işlenilmişse o tarih itibarıyla 5510 sayılı kanun kapsamındaki sigortalılığı sona erdirildiğinden, bu durumdaki bir emekli yönetim kurulu üyesinden de sigortalılığının sona erdirildiği tarih itibarıyla SGDP kesintisinin sona erdirilmesi gerekmektedir. SGK tarafından bu kişilerden hisse devrine ilişkin alınan ortaklar kurulu kararı, ticaret sicil gazetesi, hissenin devrine ilişkin tanzim edilen noter devir sözleşmesi ve devrin pay defterine işlendiği sayfanın birer suretleri hisse devrinin gerçek olup olmadığı için istenilmektedir.

5) Anonim şirketteki yönetim kurulu üyesinin 5510 sayılı kanun kapsamındaki sigortalılığı, şirketteki pay sahipliğinden değil yönetim kurulu üyeliği görev ve sıfatından dolayı olduğundan, SGDP kesintileri görev veya sıfatın devam edip etmemesine göre belirlenmektedir.

6) Anonim şirketler kurumlar vergisi mükellefi olduklarından ve söz konusu vergi kaydının şirket ortaklarının şahıslarıyla ilgisi olmadığından, limited şirketlerin vergi mükellefiyet kayıtlarına göre SGDP kesintisi yapılmaması gerekir.

7) İflas, tasfiye ve müfeseh durumdaki anonim şirketin yönetim kurulu üyelerinden hangi koşullarda SGDP kesileceği, limited şirket ortaklarıyla aynı olduğundan yazımızda mükerrerliğe yer vermemek için yeniden izahı yapılmamıştır.

Son bir husus ile yazımızı noktalayalım. Şöyle ki; eğer bir limited şirket veya anonim **şirket pasif halde ise, yani şirketin faaliyetleri devam etmeyip sadece ismi resmi kayıtlar üzerinde var ise**, bu durumdaki şirketin emekli ortaklarından da, ticaret sicil kayıtları devam ettiği müddetçe SGK tarafından SDGP kesintisi yapılmaktadır.

V- SONUÇ:

Bu makale çalışmamızda, emekli olan şirket ortaklarından hangi koşullarda, hangi kayıt ve belgelere göre sosyal güvenlik destek primi kesileceğine ilişkin açıklamalarda bulunduk. Bu makale çalışmasında yer alan açıklama ve izahlar, kendi bireysel çalışmalarımız ile SGK İl Müdürlüklerinin yaptıkları uygulamaları içermektedir.

Emekli şirket ortaklarından hangi kayıt ve belgelere göre SGDP kesileceği hususunda günümüz itibariyle SGK'da net şekilde uygulama birliği bulunmamaktadır.

Bu konuda SGK merkez teşkilatının uygulama birliğini sağlayıcı bir düzenleme yapıp bir an önce taşradaki il müdürlüklerine talimat veya genelge olarak göndermesi gerektiğini düşünüyoruz.

KAYNAKÇA

T.C. Yasalar (14.09.1971). **Esnaf ve sanatkarlar ve diğer bağımsız çalışanlar sosyal sigortalar kurumu kanunu**. Ankara : Resmi Gazete (13956 sayılı)

T.C. Yasalar (08.09.1999). **4447 sayılı işsizlik sigortası kanunu**. Ankara : Resmi Gazete (23810 sayılı)

T.C. Yasalar (16.06.2006). **5510 sayılı sosyal sigortalar ve genel sağlık sigortası kanunu**. Ankara : Resmi Gazete (26200 sayılı)

